СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 217. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, вівторок, 5-го листопаду 1946. No. 217. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, November 5, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

ПЕРЕДВИБОРЧІ ПРИГОТУВАННЯ ВИКІНЧЕНІ; ОБІ ПАРТІЇ ЗАПОВІДАЮТЬ ПЕРЕМОГУ

В передодень цьогорічних виборів обі великі партії, тобто Демократична й Републиканська, вижидають вирішення іхньої долі виборцями у вівторок 5 листопаду. Підготову до виборів переведено назагал спокійно і етично. Не чути було гострих нападів і рекримінацій, за виїмком неспокійного Генрія Волеса, який хотів зробити квестію з закордонної політики Злучених Держав і заатакувати за ню сен. Ванденберга в Дітройті. Одначе і Волес піддався дисципліні Демократичної Партії і стримав наміренї закиди. Головна увага цілого краю звернена на стейт Ню Йорк, де до поновного вибору на становище губернатора стає Тамес Дюї, якого вважають за будучого кандидата на становище президента Злучених Держав. Заповідають, що він дістане більшість голосів на 65—75 відсотків. У всіх стейтах замітний був великий рух при реестрації, а це знак заінтересування загалу у виборах. На цій основі обі великі партії заповідають перемогу у вівторок.

5,000 НОВИХ ІМІГРАНТІВ ДО КІНЦЯ РОКУ.

У місяцях листопаді й грудні біжучого року має приїхати до Злучених Держав 5,000 нових імігрантів зпосеред скитальців в американській зоні в Німеччині й Австрії. Це заповів Едвин Розенберг, предсідник організації Юнайтед Сервис фор Ню Амерікенс у Ню Йорку. Він каже, що нові імігранти будуть походити з усіх вір і національностей, одначе вони ще не виповнять квоти 39,000 осіб, яку заповів президент Труман на біжучий рік. Розенберг передбачує, що нові імігранти будуть належно розселені по різних місцевостях і стейтах і для цієї цілі перевели добру підготову жидівські товариства, головно Юнайтед Джуїш Апіл.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПЕВНИВ ПРАВО АЗИЛЮ ДЛЯ 48 ЕСТОНЦІВ.

Президент Труман оприлюднив своє рішення, що треба дати право азилю 48 естонцям, які прибули до берегів Флориди перед більше ніж місяцем, переплившн через Антлантійський океан рибацькими лодками як втікачі зі свого краю, занятого большевиками. Президент не має права впустити їх до Америки, але на основі порозуміння з секретарем стейту і генеральним прокуратором дав їм хвилевий захист і запевнив, що вони не будуть депортовані до краю, звідки вони вийшли.

СТРАЙК МАЙНЕРІВ ПОШИРЯЄТЬСЯ.

Число майнерів у копальнях мягкого вугілля, що виходять на страйк, який заповів предсідник майнерської юнії Джан Л. Луїс, росте вже на сотки. Вони покидають працю у закопах в стейті Вирджінія з давно принятим закликом: „Нема контракту, нема праці!" Предсідник дистрикту 17 майнерської юнії каже, що він робить все, що в його силі, щоб стримати загальний страйк, одначе це йому не вдається. Луїс не показується нікому і це ще більше хвилює підприємців копалень, які добачують в цій тактиці якийсь підступ.

НОВА ОПЛАТА ЛЕТУНСЬКОЇ ПОШТИ.

З днем 1 листопаду ввійшла в життя нова оплата на летунську пошту, як це вже давніше заповів департамент пошт з Вашингтону. До країн Південної Америки виносить оплата 10 центів, а до Европи 15 центів за листи ваги пів унції. Внаслідок подешевіння оплати літаки вже повезли велику кількість листів до заморських країн.

СНІГОВІЯ В ЗАХІДНІХ СТЕЙТАХ.

Вчасі, коли східні стейти тішилися незвичайно лагідною погодою, навістила несподівано сніговія деякі західні стейти, а між ними знаний зі свого лагідного клімату, стейт Колорадо. Літаки перестали вилітати з майданів, бо вони покриті грубою верствою снігу, худоба на пасовисках мерзне, залізниці йдуть з великим припізненням, вітер повалив багато телефонічних та телеграфічних стовпів.

МІЛІОНОВА КРАДІЖ В МЕРГЕНТАЛЕРА.

У звіснім підприємстві виробу друкарських машин лайнотайпів Мергенталера в Брукліні викрито крадіж, яка виносить близько міліон долярів. Її довершив книговодець Вилієм Артур Никел впродовж одного року. Він записував у книги підроблені замовлення і на підставі них виписував чеки на імя штучно створених підприємств, а потім самий ті чеки міняв на гроші. Поліція в Маямі, на Флориді, притримала Никла, після його втечі, а бруклинська поліція попала на слід спільників, які йому помагали переводити загадочні трансакції.

Президент обстоює затримання баз на Тихому океані для оборони

Після свого прибуття до Індепенденс, у стейті Мизури, для віддання голосу при виборах, переказав президент Труман кореспондентам через свого секретаря Чарлса Роса, що деякі бази на Тихому океані потрібні для оборони Злучених Держав і тому вони повинні остатися під адміністрацією Злучених Держав очевидно, що з доручення Обєднаних Держав. До таких баз зараховують острови Палав, Окінава, Трук, Тініо, Сайпан, Іво Джіма і деякі інші, які були заняті Японією перед війною з доручення Ліги Націй. Одначе президент не назвав цих островів по імені.

ДЕЛЕГАТИ ОБЄДНАНИХ ДЕРЖАВ ВІДВІДАЛИ ГРІБ ФРАНКЛИНА РУЗВЕЛТА.

До гробу президента Франклина Д. Рузвелта у Гайд Парку, у стейті Ню Йорк, відбули в неділю 3. листопаду паломництво 300 делегатів Обєднаних Держав, які тепер перебувають на нарадах Асамблеї. Деякі з них принесли з собою вінці. Між відвідувачами був советський міністер закордонних справ Вячеслав Молотов. Відвідувачі станули півколесом довкруги гробу, а предсідник Асамблеї Пол Анрі Спак виголосив коротку промову зі згадкою про Рузвелта як миротворця і з подякою для пані Рузвелт за втримування традицій великого небіжчика.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ У ЧІЛЄ ОБНЯВ УРЯД.

У місті Сантяґо, столиці південно-американської республики Чіле, обняв уряд нововибраний президент Ґабріель Ґонзалес Віделя на шість літ. Церемонія тривала лише десять мінут, а опісля відбувся перегляд армії і військова парада, в якій взяли участь маринарі із Злучених Держав. Президент представив нових міністрів, між якими є теж три комуністи. Чіле це перший край в Америці, який допустив комуністів до кабінету.

МАНУЇЛЬСЬКИЙ ГАСИТЬ АМЕРИКАНСЬКУ СВОБОДУ.

У газеті Ню Йорк Джорнал Амерікен з 1. листопаду поміщений образок знаної цілому світові Статуї Свободи в нюйорській пристані, однак з деякими змінами, а саме: на полуміні яка горить із світла в руці статуї, поміщений напис: „Свобода слова", а на однім із промінів, якими окружена голова статуї, сидить „український міністер Мануїльський труба Москви", як підписано під ним, і гасить пожежним гумовим вужем світло поломіні. Вода, якою він гасить це світло має назву „промова в О. Д.", а вуж має назву „комунізм".

Ню Йорк Таймс про Мануїльського, Україну і свободу преси

Представник советської України Дмитро Мануїльський у своему виступі на Загальному Зібранні Обєднаних Держав домагався м. і. обмеження свободи преси. Виступаючи в обороні права вета для Советського Союзу він твердив, що свобідна пресова дискусія в справі вета є власне кампанією „реакційної преси" за новою війною, що ця кампанія „затроює публичну опінію" та ведеться таки на очах Обєднаних Держав і їх урядів, які заявляють, що проти цього вони є безсильні, бо в їх країнах існує свобода слова і преси і тому кожний може говорити і писати, що йому подобається. Мануїльський твердив, що така свобода преси є власне загрозою нової війни. У відповідь на ці твердження і домагання Мануїльського, Ню Йорк Таймс у своему недільному виданні друкує велику статтю її редактора Едвина І. Джеймса, в якій твердить, що важливість виступу Мануїльського не є в обороні права вета, а тільки власне в домаганні обмежити свободу преси. Автор твердить, що Мануїльський бажав би собі, щоби в світі під цим оглядом було так само, як у Советському Союзі, де комуністична партія, яка творить тільки 3% цілого населення, дозволяє проголошувати в пресі виключно те, що її подобається та що служить виключно її цілям. Автор не вважає за відповідне дебатувати на тему, чи Мануїльський репрезентує уряд країни, незалежність якої виплива́ла б вже з її приналежности до Обєднаних Держав. Як ця справа мається, Мануїльський сам знає найкраще, головно як іде про пресу в Україні. „В пресі в його власній країні вже переведено чистку, подібно, як і в цілій літературі, і чисткою керовано з Москви". Автор дальше твердить: „Не тільки преса України не може відбігати від лінії, визначеної в Москві, але там заборонені теж книжки про національну історію та змагання українського народу". Автор каже, що „Мануїльському заборонено думати, що це є зле і тому він мусить думати, що так є добре". Большевицькій облуді зі свободою преси та рабським виступам Мануїльського, який по думці автора не репрезентує ані українського народу, ані українського уряду, а тільки виконує накази Москви, автор протиставляє дійсну свободу преси в демократичних країнах та відмовляє Мануїльському права забирати в цій справі голос.

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ВСТРЯВАННЯ У ВНУТРІШНІ АМЕРИКАНСЬКІ СПРАВИ.

З звязку з передвиборчою кампанією в Злучених Державах советське радіо і преса вже від довшого часу забирають на цю тему голос, даючи таким чином відповідні вказівки своїй пятій колоні. Дня 3-го листопаду московське радіо знова заговорило про американську „реакцію", яка пропагує „тверду політику" у відношенні до Советського Союзу та накликає до „нової війни". Советський коментатор вважає, що такою „реакцією" є в тім випадку републиканська партія, яка противиться демократичній, що „бореться за поворот політики Злучених Держав на шлях міжнародної співпраці".

"ПРАВДА" ПРО СОВЄТСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ ВЗАЄМИНИ.

Московська „Правда", орган комуністичної партії, в своєму виданні дня 3-го листопаду дає нову дефініцію советської закордонної політики і твердить, що Советський Союз „абсолютно не ставить перешкод" на шляху до економічного і культурного порозуміння з іншими країнами. Навязуючи до заяви Сталіна, що між Советським Союзом і Злученими Державами не має напружених відносин, „Правда" твердить, що Советський Союз „нігде в цілому світі не виступає проти слушних інтересів Злучених Держав, або будьякої іншої країни". Большевицький орган заявляє, що зі советського боку рішучо не має перешкод до тісної торговельної, культурної і наукової співпраці, базованої на взаємному респектуванні рівних прав, якщо тих перешкод не створив хтось інший. Вкінці „Правда", як звичайно, критикує політику американської і британської „реакції".

СУДОВИЙ ПРОЦЕС НАД УРЯДНИКАМИ АМЕРИКАНСЬКОЇ АМБАСАДИ У ВАРШАВІ.

Дня 4-го листопаду у Варшаві мав початися судовий процес над урядничкою американської амбасади у Варшаві Іриною Дмоховською, родом з Іллиной, Злучені Держави. Польський уряд відкинув протест Дмоховської, базований на твердженні, що вона є американською громадянкою, бо згідно з польським законом вона автоматично стала польською громадянкою, вийшовши замуж за поляка. Інтервенція американського амбасадора теж була безуспішна. Досі обвинувачення проти Дмоховської ще не проголошено, хоча разом з нею будеться судити двох поляків, обвинувачених за вбивство в грудні 1945 р. Болеслава Сцібйорека, визначного співробітника провідника польської опозиції Міколайчика. Вину за вбивство опозиція звалює на уряд, а уряд на опозицію.

ПОЧИНАЄТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ РАДИ ЗАКОРДОННИХ МІНІСТРІВ

Згідно з планом дня 4-го листопада починається в Ню Йорку в Волдорф Таверс конференція Ради закордонних міністрів Чотирьох Потуг. Темою нарад будуть ухвалені вже Паризькою Конференцією мирові договори з Італією, Мадярщиною, Румунією, Болгарією і Фінляндією. В Конференції беруть участь міністри закордонних справ Джеймс Бирнс від Злучених Держав, Ернст Бевин від Великої Британії, Вячеслав Молотов від Советського Союзу і заступник французького міністра закордонних справ, Мавріс Куве де Мірвіль та їх співробітники. Крім нарад над ухваленими вже мировими договорами, які вимагають ще тільки затвердження Ради закордонних міністрів, відбудуться теж вступні розмови на тему мирового договору з Німеччиною. В загальному сподіються великих розбіжностей думок, хоча всі чотири міністри закордонних справ висловилися оптимістично щодо можливостей полагодження поодиноких справ. Британський міністер заявив, що Рада буде пробувати „закінчити воєнний стан".

АМЕРИКА ПОГОДЖУЄТЬСЯ ПОКРИТИ ЧЕТВЕРТИНУ КОШТІВ О. Д.

Сесія Загального Зібрання О. Д. в суботу 2-го листопада дебатувала над справою свого буджету. Советський Союз домагався його редукції на 30 до 40 процентів. Підчас дебат виявилося, що досі головну частину всіх видатків покривали Злучені Держави Америки. Американський представник заявив, що на будуче Злучені Держави погоджуються дати 25% вкладу в цілий буджет і „но мор".

БРИТАНІЯ НЕВДОВОЛЕНА ВИБОРАМИ В БОЛГАРІЇ.

Речник британського уряду висловив невдоволення перебігом виборів в Болгарії. Повідомлення з Болгарії стверджують, що перед і підчас виборів комуністи послугувалися терором та в багатьох випадках допустилися нарушення виборчого закону.

РУМУНСЬКИЙ УРЯД ВІДКИНУВ АМЕРИКАНСЬКО-БРИТАНСЬКИЙ ПРОТЕСТ.

З Букарешту офіціяльно повідомляють, що румунський уряд в основному відкинув американсько-британський урядовий протест з 28-го жовтня. Злучені Держави і Велика Британія протестували проти передвиборчої практики румунського уряду, якої не можна погодити зі засадою „вільних виборів", до яких румунський уряд зобовязався. Вибори в Румунії мають відбутися дня 19-го листопада.

ТІТО ПРОТИ ЧОРЧИЛА.

Югославський комуністичний диктатор Тіто виголосив дня 3-го листопада передвиборчу промову, в якій назвав бувшого британського прем'єра Винстона Чорчила „речником усіх підпалювачів війни". Тіто рівночасно відступив від своєї дотеперішньої засади та висловив бажання тісної співпраці зі Злученими Державами. Американська преса в коментарах лучить заяву Тіта з подібним виступом московської „Правди", яка теж нагло признає „слушні права Злучених Держав у світі" та висловлюється за господарської і культурної співпраці.

ТРІЄСТ І ПАЛЕСТИНА — ДВА „СЛАБІ ПУНКТИ".

Трієст і Палестина — це два найбільш голосні пункти неспокоїв та дипломатичних непорозумінь. В обидвох місцях дня 3-го листопада дійшло до заворушень. В Трієсті італійці влаштували велику демонстрацію та обкидали камінням будинки про-югославських установ, головно редакцій. В Палестині підчас заворушень між жидами і арабами чотири особи були вбиті і багато поранених.

КОРУПЦІЯ І НЕЗДАРНІСТЬ В СОВЄТСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.

Повідомлення з Москви говорять дальше про великі труднощі і недостачі в советському господарстві, що мало б бути теж причиною советської ініціятиви для скликання міжнародної торговельної конференції. Советський міністер фінансів Зверов виступив з промовою, в якій заявив, що советська продукція не виконала встановленого плану з огляду на корупцію та нездарність.

НАКЛИКАЮТЬ ДО ЗГОДИ В ІНДІЇ.

По двох представників Музулманської Ліґи і Гіндуського Конгресу у внутрішньому індійському уряді звернулися до населення зі закликом до згоди та до відновлення „мира в Індії". Свій заклик вони видали у звязку з постійними кривавими заворушеннями між гіндусами і музулманами.

ДАЛЬШІ УСПІХИ КИТАЙСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ.

З Пейпінгу повідомляють, що китайські урядові війська здобули від комуністів місто Єгсієн на півострові Шантунг. Урядова атака в напрямку на Дайрен успішно продовжується. Про нові успіхи урядових військ повідомляють теж з Манджурії.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 110 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31. 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МАНУЇЛЬСЬКИЙ НА ОВИДІ

Дмитро Мануїльський, т. зв. міністер закордонних справ т. зв. Української Радянської Соціялістичної Республики, далі виконує на міжнародному полі свою вірну службу Москві — під іменем України. Американським українцям, що так нетерпеливо ждали на цю щасливу хвилину, коли буде визнана Україна, а її представництво займе на американській землі належне йому місце, ніколи навіть не снилося, щоб тими представниками могли стати зрадники українського народу, такі типи як Мануїльський і йому подібні. Через виступи різних Мануїльських в Парижі в часі Мирової Конференції, чи тепер в Асамблеї Обєднаних Держав, Україна являється на перших сторінках великих світових часописів. Але в якому виді, в якому розумінні? Коротко кажучи — в такому, що не приносить ні чести, ні користи Україні й українському народові. Певно, що ті, що добре визнаються на відносинах в СССР, знають, що Україна й український нарід тут ні при чому, та що Мануїльський не є справжнім речником українського народу. Та міліони людей в Америці, що читають щоденно часописи, не завжди добре визнаються у тих справах. Вони тільки вичитують раз-у-раз як „Україна" протестує і робить повно клопотів та нападає на Злучені Держави, приписуючи їм погані заміри в світовій політиці, а обороняє заміри Кремля-Москви як одиноко чесні й благородні. При цьому треба ствердити, що Мануїльський добрий промовець та зручний і хитрий дипломат, тому саме Кремль вживає його як попихача цього, що видвигають го[illegible] риби: Молотов і Вишинський. Коли ті останні ще рахуються у міжнародних виступах зі словами і поведінкою, то „представникові України" дають відгравати ролю саркастичного простака й циніка, що воює на міжнародній арені часто з таким становищем різних держав, яке відповідає теж й інтересам України та обороняє поневолений український нарід.

Обговорюючи опір Кремля в Обєднаних Державах щодо ослаблення сили вета, Ню Йорк Таймс характеризує виголошену в цій справі промову Дмитра Мануїльського про „темні сили" такою, що це „Україна обвинувачує ворогів вета у допомозі війні". Часопис пише далі, що „Д. З. Мануїльський, міністер закордонних справ України, промовляючи перед Генеральною Асамблеєю, заатакував тих, що противились Совєтському Союзові, мовою, що є одною з найгрубших і найбільш нездисциплінованих, що були досі виголошені в Флошинг Медов". Він так брехливо говорив про відношення Злучених Держав до Филипин, що филипинський делегат вчасі його промови не міг висидіти, а побіг, як пише Ню Йорк Геральд Трибюн, до лавки, де сиділи інші „делегати України", щоб їх переконувати, що Мануїльський говорить неправду. Кореспонденти, що описують того роду виступи Мануїльського, дають до зрозуміння, що тут мається властиво до діла з циніком, який часто сам не вірить в те, що говорить і збуває усе сміхом, включаючи це, де він родився, в Петербурзі чи Україні, де жив і що робив.

ВИЗОВ СТОЛІТТЯ

Під повищим підзаголовком пройшла частина промови члена Найвищого Суду з Вашингтону Вилияма О. Дагласа, виголошена першого дня Форуму газети Ню Йорк Геральд Трибюн в понеділок, 28. жовтня 1946 р. Зогляду на високі думки, поміщені в згаданій промові, подаємо цю частину промови в українському перекладі без змін:

Америка може дальше бути джерелом чуттєвої і моральної сили для світа під одною засторогою. Ця застoрога така, щоб наша нація жила дальше в добробуті, щоб була поступовою й цивілізованою; щоб наша програма справедливості поступала ступнево вперед; щоб ми постійно дальше зменшували царину несправедливості аж до найдальших закутин нашої землі.

Великий визов століття міститься в тому, щоб найти способи й засоби поширити практичну програму справедливості до найдальших закутин світа... Лише бажання справедливості може перемінити наші побоювання в узи приязні. Лише одна справедливість може стати підставою правдивої суспільности.

Вже раз передше пробували ми збудувати світову організацію. Ми будували її на ідеалах і надіях. Надії щезли; ідеали затратилися в переговорах лакімства і ненависті. Швидко появилася друга теорія світової організації. Фашизм побудував світовий режім на силі, на терорі і на фарисействі. І тому ця організація перетривала ще коротший час, ніж Ліга Націй.

Ми свідомі цього, що диктатура й тиранія не дають відповіді на визов двацятого століття. Ми знаємо, що ідеалізм може бути практичним; що ціллю погоні людини є свобода; що втрата свободи є зависокою навіть, щоб нею заплатити за мир.

Та ми знаємо, що сумління світа може стати рушійною силою навіть так далеко, що може надавати напрям політиці урядів. Одначе час стає щораз коротший. Світ двічи вже помилився у своїх здогадах, а все ще лишився в живих. Нам по традиції дані лише три здогади, отже нам лишається ще лише одна нагода. Сьогодні ми стоїмо перед одною з двох можливостей: або найдемо дорогу, щоб зробити справедливість панівною силою в світі — або проти несправедливості видвигнемо другу несправедливість чи там зброю надто небезпечну, щоб її можна вжити.

Трудноші для осягнення згоди на програму справедливости є справді великі. Вони ще зростають видвиганням справ, які парадують в перебранні справедливості.

Бо як для поодиноких людей так і для цілих націй представляється часто справедливість помилково як право до крадіжки і визиску сьогодні лише тому, що вчора хтось інший крав або визискував. За фальшиві признаки справедливості голосять такі засади, що сила творить право і що кров змиває несправедливість. Коли піти за такими засадами, тоді на місце спрагненості приходить страх. А страх так як і лакімство: жене людей і народи до завоювання і до несправедливості. Тоді світ обертається у блудім колесі. Ніхто не є без гріха. Жаден нарід ні жадна держава не має монополю на чесноту.

Вороги справедливості.

Хто творить економічну або політичну систему на підставі різниці клас, раси або релігії, такий є ворогом справедливості. Правник, який мусить оправдувати і поклинкувати опісля на минулі наїзди, не є правдивим оборонцем справедливості. Хто давить найважнішу меншину в якінебудь краю — тобто особисту совість — є ворогом справедливості. А хто приглушує голос свого власного сумління і відвертає свої плечі до суспільної несправедливості у своїх власних містах або державах, не є речником справедливості.

Хто, за словами Джеферсона, „переміняє кров народу на своє наслідство' і „багатієнею", такий є ворогом справедливості.

Справедливість це не значить затримувати теперішній стан („статус кво"); це не значить, що визиск і аґресія з вчорашного дня має бути забутою. Справедливість вимагає, щоб їх направили, щоб ми усунули по скільки мога вчорашні лиха, замісць забувати їх новою несправедливістю сьогодні...

Треба привчати народи світа до відповідальності як громадян у їхніх власних країнах і в світовім громадянстві. Їм треба дати справжню участь у вирішуванні урядових справ. Їм треба дати можність як духової, так теж і політичної свободи... Кожна програма справедливости, яка достроюється до вимог світа, потребує засобів світових урядів, щоб її підтримати і перевести в життя.

Ви, що слухаєте мене, я вас прошу за одно: хоч ви говорите лише одною мовою, то ідеї, які ви тут чуєте, мають свій корінь в багатьох краях. Я прошу вас: думайте про них так, наче б ви їх чули в Варшаві, в Парижі, в Минську, в Тель Авів, в Калькуті, в Шангаю, ба! і в Берліні, або навіть і в Токйо. Справедливість схрещується на всіх політичних лініях; вона не знає різниць, основаних на расі, вірі або красці шкіри...

Ми говоримо як люди, що стоять в обличчі смерті — смерті для нас, наших родин і для всіх отих малих а цінних речей, які були дорогі цілому світові. Отже ми говоримо поважно, благально. Не жадайте нічого меншого від ваших урядів! Памятайте, що уряди складаються з людей. А люди або доросли до таких завдань, або вони не надаються до нічого. **В такому часі як теперішній, у часі історичної кризи, мораль стає політикою, а політика стає моралю. Мораль народу наказує тактику політичним провідникам.** Потреби людскості стають найвищою дійсністю, перед якою професійні реальности мусять схилити свої голови...

Не є післаництвом теперішньої генерації бути свідками дослідів над новою суспільністю. Можливо, що саме тепер приготовляються епохальні події. Наше століття може стати свідком народження великої батьківщини справедливості.

Микола Чубатий.

ДВІ УКРАЇНИ

Донесення світової преси з українських земель та з українсько-польського як теж з українсько-словацького пограничча говорить, що Україна переживає свою добу героїчного зриву, що звичайно в історії визвольної боротьби народів стоїть на передодні добуття повної незалежности. Це доба, що про неї згадувати будуть колись історики Европи з такими самими симпатіями, як згадують нині про італійське ресорджіменто з 19-го століття чи про визвольну боротьбу Швайцарії в далекім середновічі або Голяндії при кінці 16-го століття. Україна стоїть в огні визвольної боротьби, що її вже не згамують ні совєтські тортури, ні Сталінські розстріли та депортації. Для України наближається день її восстання, як віщував Іван Франко.

Та рівночасно зі столиць світової політики, з Ню Йорку та з Парижа преса доносить про виступи Мануїльського чи другого кремлівського попихача, що прикриваючись іменем України каламутять воду міжнародного мира, кидають обвинувачення на народи обезсилені довголітною війною, ради б підготовляти домашні війни та нове кровопролиття.

На міжнародній терені виступає кровожадна большевицька гидра, що виповзла десь зі свого азійського нідра та прибрана в українську вишивану сорочку наставляє свої затроєні зуби, щоби ними кусати кожного, хто стане у обороні міжнародної справедливости та волі людини.

Перед нами стає нині образ двох Україн — Україна героїчної, України лицарських предків Святослава, Ярослава Мудрого, героїв слова Про Полк Ігоря Святославича, нащадків Богуна, Хмельницького та Мазепи. Це правдива Україна, частина демократичної західної Европи. Натомісць в столицях західного світа виступає позірна Україна, Україна з азійським обличчам, Україна — кремлівський послушник, Україна така, якою її хотіла б Москва зробити починаючи від білого царя Петра Першого по червоного царя Сталіна Крівавого.

Ми вже передше писали про чистку серед адміністрації та партії комуністів в Україні. Пізніші донесення світової преси відкрили перед нами ясний образ, підложе цеї чистки. А тим підложам є український патріотизм українців — господарських, політичних та наукових.

Війна принесла Україні величанське матеріяльне знищення, одначе вона полишила теж незвичайно цінні моральні вартости серед українського народу. Боротьба з нацистичним наїзником ще більше скріпила патріотичні почування українських мас. Любов до рідної землі це позитивна вартість високої моральної натури. Її не дасться ограничити тільки до боротьби з одним наїзником. Боротьба з нацистами мимоволі теж освідомила стерезованим масам українського народу, що нацисти це не одинокий окупант України, яка щасливою стане тільки тоді, коли позбудеться всякого чужого господарювання над Україною.

Війна причинилася до розбудження українського патріотизму, що широкою филею розлився серед усіх шарів українського громадянства. Матеріяльне винищення України мимоволі обудило проскрибовану та осуджену Кремлем „волобуївщину", себто напрям відомий в часі українізації, що звязаний іменем російського большевика з України Волобуєва. Домагався він економічної автономії України. Волобуїв та волобуївці противилися економічній експлоатації України Москвою.

Ця справа тепер стала тим більше острою, що Україна тепер сама потребує своїх багацтв для власної відбудови, а Москва ще й нині з цього найбільше знищеного простору совєтського царства дальше тягне багатства для розбудови московського центру та для пропаганди совєтського імперіялізму по всьому світі. Тим дасться пояснити невдоволення Кремля з адміністрації в донецькім басейні та в промислових центрах України.

Большевицька чистка огорнула також адміністраційний та політичний апарат України в ширшевих розмірах, бо український патріотизм так тісно повязався тут з визвольною боротьбою проти німців, що розлучити його тепер не так легко. Кремль натомісць хоче, щоби український патріотизм відлучити від боротьби за совєтську „родіну". Кремль хоче, щоби український мурин, виконавши свою службу, знова вертав у кремлівські шори. Це вже не так легко тепер осягнути, коли його патріотизм став власністю мас.

Ці загальні настрої в Україні стали відзеркалювати письменники та мистці, що користали зі звільненого натиску Кремля за час війни, щоб писати щиріше без дотеперішньої облуди, що конечною є для письменника в совєтській тюрмі народів, якщо той не хоче бути зліквідованим. В останніх днях пішов натиск і на них.

Таке діється серед мирного населення України. А рівночасно з тим кращі сини українського народу в рядах УПАрмії дальше продовжують збройну боротьбу проти червоного російського панування над Україною. Осередком боротьби стала Західна Україна, цей бастильон здорової української національної думки, заплодненої західно - європейською культурою. Зі Західної України повстанча акція поширюється по цілій правобережній Україні аж по Чорне море.

Національна свідомість, патріотизм українського народу та бажання бути самим собою, окремою нацією й господарем на власній землі тепер таке загальне та таке динамічне, що його вже не в силі опанувати ні влада на Кремлі ні її висланник диктатор України Микита Хрущов. Можна комуністів прогнати з партії навіть на 80 відсотків, можна розпочати новий вербунок комуністів, як це саме тепер діється, остає фактом, що український нарід вже став правдивою нацією та дозрів до власного державного життя.

Були б російські большевики англійцями, то вони самі пертрактували б з українським народом про мирний перехід України на становище самостійної нації, як це нині англійці роблять в Індії. Ціле минуле Росії вчить, що Росія до того неспосібна, тому визволення українського народу мусить прийти серед нового потрясення на сході Европи; з нутра совєтської тюрми народів чи зі зовні.

Кремль обібрав інший спосіб розвязки української справи. Це шлях брехні та на велику скалю міжнародного ошуканства. Саме в цім часі, коли в Україні розпочалася чистка серед патріотів України, Кремль впровадив Україну в Організацію Обєднаних Держав, як окрему державу,

ВАСИЛЬ ПАЧОВСЬКИЙ

ЗА УКРАЇНУ

(Історична повість, оперта на подіях в Україні в 1664 році).

11)

Адже король наділив його сенаторством, і зробив його київським воєводою, дав йому Бар на Поділлі, Любомль в Холмщині, Руду й Кохавину в Галичині — в короля має ласку а тепер король прийде з литовським військом на Україну, покорить збунтовані міста і щож?...

Щож буде, як спізнає він, що Виговський, воєвода його керманич бунту?

А хочби і не здавив король сили народу, хочби мусів уступити перед напором поспільства та козаків, усунув ненавистного Тетерю — та чи тоді припаде булава Виговському, тому гетьман ові, якого ненавидить Москва, якого лякається і чернь і козаки, якого дбує боятися вже і король і шляхта руська, бо для усіх він стане „гетьман хлопства" тай годі!...

Ніде прихилитися такому на Україні, що нівечить чуже панування, та хоче бурити старий лад безголовя та пересуди бездержавя у власного народу. Сам мусить покладатися на собі і той, хто являється сівачем нової думки, хто хоче ставити новий храм, хто хоче з розсипаного піску створити і двигнути святиню — і мусить бути готовий на смерть За сто, за двісті літ може узнають його думку „Великого князівства Руського", а за життя всі лавою стали і стануть проти його і чужі і свої... Це було всюди споконвіку і з ним таке буде!

— Поки був Богун, ішов за ним, розумів його, мав за собою славу чину і прихильність черні, деб не був, за ким руку тягнув би — всі йшли за ним, за геройські промисли, за відворот зпід Берестечка. за лицарство в Богданових походах і договорах — а тепер хто з ним? Отаман Сірко?

Сірко — великий запорожець, людина чину, так щож недалекозорий, непевний, змінчивий як блискавка, неподільний як хвиля, ворог бісурманів, яких силу можем нераз ужити на сусідів, аби коштом одного ворога знищити другого. Та того не зрозуміє Сірко, оборонець православної віри і всіх вольностей безголовя, безвластя, бездержавя неунятих у права і постанови на лад европейських держав.

А другий хто з ним? Сулимка, чи Гоголь, чи Брюховецький — нині вони біля його, завтра в таборі Москви, позавтра підуть з татарами на Польщу. Хто ще? Може Дорошенко, може митрополит Тукальський, кождий з них чоловік великого серця і великої думки, ворог московського ладу, ворог Польщі, оборонець независимої церкви, защитник ідеї держави — так щож не достає їм чину, за ними нема сили?...

Україно, Україно, бідна отчизно моя, нікуди тобі прихилитись ні тому, хто хоче за тебе стати до бою! Сила твоя або в руках підхлібників черні, як Брюховецький, або в заступників одладного безголовя без вищої цілі і мисли як Сірко, серце Січи, яка грає ролю змія без голови...

Невже немає для тебе ліку, Україно? Хиба не творив чуда з тобою Байда, Сагайдачний, Хмель? А Богун? Який же нам лишили заповіт?

— Кров Україні! — заповіт Богуна.

Так треба жертви крови, для України. Та чимало ж пролилося тої нашої крови за всіх її опікунів? Але кров Богуна була пролита свідомо для нашої великої цілі!

— Для великої цілі хтось свідомо мусить іти на жертву, аби вона здійснилась. Чим вижче хто стоїть, тим замітніша його жертва. Князь Байда Вишневецький творив Січ і своїм гоном у неосяжне записав своє імя смертю; Богун лицар великий за волю України, записав своє імя свідомо пролитою кровю для цеї ідеї. А чомуж я, гетьман Виговський, не можу записати свого чину кровю і смертю? Тимбільша моя жертва, що я батько родини. Багатир, сенатор, воєвода, як пожертвую це все для України, пролитою кровю і смертю запишу свій чин „Великого князівства Руського" в історії на віку!

Душа гетьмана стала чиста, як сніг біла, лице розяснилось, очі заясніли небесним блеском... сияв увесь як шпиль гори до схід сонця...

Під цю хвилю відчинила двері Олеся, за нею вбіг Остап, шестиліток, синок гетьмана.

— А тато, тато приїхав — кликав хлопець.

— Приїхав, Остапку, а навіть до нас не навідався — говорила жінка ніби до хлопця.

Гетьман усміхнувся, хлопець кинувся йому на шию, а батько поцілував його.

— А за мною що, не привитаєшся? — питала Олеся нахилившись до гетьмана своєю золото - кучерявою головкою одіту в перлову камку.

— Та бо ти, Олесю, як дитина! Хиба ми щойно побрались?! Куди мені до пестощів та до любощів. Знаєш: згинув Богун!

— Котрий Богун, той полковник?

— А тойсам, полковник винницький.

— Шкода, такий мужній та ставний лицар! Добре, що хоч не мав жінки. Щож йому сталось? Маєш научку на полковнику Іванові.

— Тому й треба мені виряджатись — сказав на те гетьман — як один жовнір упаде, мусить другий на його місце стати.

— Щож, ти задумав їхати до королівського війська?! Чула ж я, що там побили королівські війська, а нарід і тут важким духом дише. Бійся Бога, обложать мене як Юрко в Чигирині. Але Юрко був свій, а чернь як упаде на мене, то не знає лицарства — відраджувала гетьманша.

— Не бійся, не підуть на Бар, моя в тому голова! Будь спокійна.

(Далі буде).

Читачі про „Свободу"

Михайло Балабан, Гюстон, Тексас, — Вже 39 років читаю Свободу і буду її читати, як довго житиму. Зразу кілька років я був тут сам один, кругом ні одної нашої душі. Опісля прибуло ще кілька родин, але й з ними не легко було зустрітись та обмінятись думками. Тому Свобода була й залишилась для мене читальнею, школою, церквою, невідступним другом і добродієм, що порадить, потішить і, як треба, то скартає; це ж річ природна. Я ніколи з нею не розстався; в ресторані, сидячи на кріслі, читаю Свободу, іду додому босом — читаю Свободу, при кожній нагоді, як доводиться бодай хвилину ждати, я читаю її, Свободу. Буває, що розгорну її на велікість і це впадає в око американця, чи кого іншого і з того починається розмова. Виясню, як знаю і розкажу „хто ми, чиї сини, ким і защо закуті". Часом через це не доїм, або запізнюсь до роботи, але маю задоволення, що найшов людину, яка зацікавилась моєю розмовою. Тоді я відсилаю її до міської бібліотеки, а там я дав усі наші книжки, які появилися в англійській мові. Тут, де я вже роблю 36 років, англійський тижневик Свободи іде з рук до рук. Немає дня, аби тут не завести з кимось розмови про Україну, колись медом і молоком текучу, а сьогодні кровю і сльозами политу. Вороги перемінили її в попелище, в пустелю, а сотні тисяч героїв, наших братів, вже впали в бою за визволення нашої Неньки-України.

Свобда є моїм приятелем і якщо тепер мій приятель в потребі, то не можу забути його і від щирого серця посилаю йому 25 долярів. Так, товаришу з 39 літ, прийми цей дар. Ти не зі своєї причини в труд- [illegible] ня, це дрібка відплати зі щирого серця за ту вірну, щиру дружбу впродовж 39 літ.

Петро Пилипів, Лудлов, Масс. — Я, член 253 відділу У. Н. С., пересилаю на допомогу нашій „Свободі" три доляри. Бо відколи я приїхав до Америки, від 1912 року, я читаю нашу Свободу і хочу читати її аж до моєї смерті.

Дмитро Якимів, Перт Амбой, Н. Дж. — Засилаю мій скромний даток на допомогу нашій Свободі. Якби в мене був більший капітал, як в деяких наших бизнесменів, то я інакше жертвував би на загибель всім сталінським підніжкам. Хай їм буде безголовя, а наша Свобода хай живе многі-многі роки, хай голосить правду про Україну та хай голосить на цілий світ про ту кривду, яку кати Україні роблять.

Михайло Брус, Бетлегем, Па. — Посилаю від себе жертву на Свободу і я бажав би, аби Свобода виходила шість разів в тижні, як це було перед війною. Як буде замало моєї жертви, то я з охотою ще пішлю, бо люблю читати Свободу. Я хотів би читати її кожного дня, бо як не будемо Свободи читати, то не будемо знати правди про Рідний Край і про наш нарід. Думаю, що кожний американський українець повинен це відчути і своє сповнити.

Йосиф Кучман, Голсопл, Па. — В долученні пересилаю два доляри на допомогу щоденникові Свобода. Її я вже дістаю від років і не міг би без неї обійтися.

Прокіп Бусель, Колчестер, Конн. — Я вже 38 років читаю Свобду і мені було б прикро без неї.

Стенлей Яремко, Йорквіл, О. — Посилаю від себе два доляри на допомогу Свободі, хоч я тільки вийшов зі шпиталю, де був на операції на руптуру. Моя думка, щоб Свобода виходила кожного дня. Кінчу і перепрошую, що не можу Вам більше писати, бо руки трясуться.

М. Мельник, Лудлов, Масс. — Ми одержали від Вас заклик в справі допомоги до видавання Свободи. Я від себе посилаю два доляри, а як ще коли буде потрібно, то знова пошлю. Щодо мене, то була б рада, аби кожний читач зложив що може, та щоби Свобода виходила шість разів в тижні й щоб могло бути так само як і тепер, бодай чотири сторінки друку. Бо як кожний прочитав би це з увагою, то є з чого довідатися про все, що нас найбільше цікавить. Там подиблемо, що діється тут в Америці, та що де діється з нашим бідним народом, зі скитальцями, які тиняються по світі. Та найважніше, зі Свободи ми можемо теж виробити собі думку, що далі буде. Я не знаю, чи варта би так жити, аби не прочитати своєї газети кожного дня. Як ми тут приїхали ще в 1913 році, то від тоді Свобода завжди є в нашій хаті. Я все виглядаю, аби якнайскорше прийшла Свобода, бо тільки розради і поради. Я читаю, а чоловік мій слухає.

Василь Бурак, Вунсакет, Р. Ай. — Сповняючи свій громадський обовязок в залученні пересилаю чек на 5 долярів, бо хочу надалі читати Свободу. Ті, що читали досі Свободу, розуміють, що хто більше читає, той більше знає, а хто більше знає, той більше має. Той теж не буде ніколи рабом.

Юрій Жук, Ремсенбург, Л. Ай., Н. Й. — Моя думка про Свободу така, щоби вона виходила шість разів тижнево, бо було б великим соромом, коли б українці в Америці не могли вдержати свого найліпшого часопису. Я не читаю Свободи 40 років, бо я тільки десять років тому приїхав з Рідної Землі, але я пробував всілякі часописи і вибрав Свободу, бо в ній є не тільки найбільше правдивих вістей, але й такого матеріялу, що другі газети закривають...

Юрій Возничак, МекКіз Ракс, Па. — Прийміть від мене цю скромну жертву на покриття видатків нашої дорогої Свободи. Я читаю її вже більше 40 років і вона для мене є велика потіха в моїм горю, бо я вже від 8 років на смертній дорозі, втративши владу в моїх ногах.

Григорій Мончак, Акрон, О. — Читаючи нашу улюблену Свободу вже 41 років, мені дуже жаль, що вона тепер опинилась без в и с т а ч а льних фондів, потрібних на те, щоб могти далі приносити щоденні вістки та розраду напрацьованому робітникові. Маю надію, що наш український загал не допустить до упадку так дорогої нам і рідної потіхи, розради і поради, яку несе нам тут на землі Вашингтона наша дорога Свобода.

В. І. Челяк, Торонто, Онт., Канада. — Посилаю ще додаткових пять долярів, щоб Свобода могла і надалі виходити бодай пять разів тижнево. Сподіюся, що всі члени У. Н. С. це зроблять, бо Свобода на це заслуговує. Тяжко було б жити в теперішньому часі, якби не було Свободи.

Григорій Шевчук, згадуючи за датки Т-ва ім. М. Драгоманова в Менвил, Р. Ай., в дописі п. з. „Де я пізнав її", пише:

В далеких преріях Канади в місяці червні 1913 року. Тямлю, як сьогодні — був гарячий літній день. З праці верталось нас більше чотири сотні робітників переважно українців, новоприбулих молодиків з Галичини. Ми не вертались до своїх рідних, чи до своїх домів, але тільки до залізничих возів, де й було наше приміщення. Завжди після вечері ми виходили з тих возів та сідаючи десь серед прерій один важку думу думав, другий знова свої пошарпані лахи до купи зшивав, ще інший своїх друзів шукав, щоб з ними тугу за рідним краєм ділити. Вийшов і я між своїх товаришів праці. Куди не глянь — скрізь, як далеко око сягає, прерії, на яких трава з жари почала вянути. Іду здовж тих залізничих возів, що їх в наші садиби перемінено, аж бачу форман робітників сидить на траві та щось переглядає. „В що ви, Григорій, так вдивляєтесь" — питаю підступивши. Григорій — це була чесна людина — підніс на мене свої очі і каже: „Зажди, хлопче, зараз і тобі дам, щоб подивився". І справді через хвилину дав мені газету, з великим написом „Свобода". Мені аж серце забилося, думаю — десь певно та сама Свобода, що її кожного тижня бачив в читальні в нашому селі. Тоді мій перший друг на чужині пояснив мені, що цей часопис то не зі старого краю, але зі стейтів, з Америки, призначений в цих безлюдних і безкраїх преріях для таких чорноробів як ми.

І я читав її, Свободу, читав не тільки сам, але з усіми моїми друзями. Свобода переходила з рук до рук і кожний був радий бодай доторкнутись її, як не прочитати. Свободу пізнав я в біді і від тоді вона стала мені великим другом і учителем. Тоді, як доля з нас глузувала, Свобода нам шлях до кращого показувала. Хай же вона й дальше нам живе, розраджує і навчає. Я радо сповнятиму теж мої обовязки щодо неї.

Дмитро Балацький, Рочестер, Н. Й. — Посилаю два доляри і ще пішлю, хай Свобода виходить, як виходить, бо вона найліпший часопис: вона оборонює українську справу ревно, вона найбільше інтересується українськими подіями в цілому світі і бореться за волю України. Хай живе Український Союз і хай буде вільна Україна.

Василь Кузів, Бриджпорт, Конн. — Свободу читаю від 1916 року і так привик до неї, що без неї вже було б трудно обійтися. Тому жалую, що минула Конвенція, видячи теперішню дорожнечу, не піднесла передплати. На мою думку Свобода повинна би виходити шість разів тижнево, крім „Юкрейнієн Віклі", а якщо це неможливо, то бодай пять раза, так як тепер. Якщо ця кампанія за добровільними жертвами пощастить, то її треба повторяти кожного року, як це ухвалила минула Конвенція, і то аж до наступної Конвенції, яка повинна доконче знайти спосіб, щоб Свободу не тільки вдержати, але ще й побільшити. Тут залучую два доляри, наскільки мене стати, бо вже старий і не роблю від 1929 року.

Григорій Стоякевич, Гайстан, Н. Дж. — Читаю Свободу вже поверх 40 років, поважаю її й високо ціню її напрям. Це ж тут наше єдине національне Євангеліє, зрозуміле і приступне для всіх, бідного, чи багатого. Вона, Свобода, всіх нас горне під свій омофор, наче рідна мати своїх діточок. Посилаю тимчасом два доляри, а як не помру і видужаю, то пошлю більше. З жалем мушу Вам признатись, що біля мене дуже погано: мене при роботі важко потовчено і ті гроші, що я щадив на чорну годину, сьогодні лікарі забирають. При останку бажаю Свободі ще многих літ проживати.

І. Люзняк, Ню Йорк, Н. Й. — Бажаю, щоби Свобода виходила щодня, так як попередно виходила та ще й за тяжких часів. Та ж тепер усі мають роботу і добре заробляють то повинен кожний зложити хоч два доляри раз на рік. З того ніхто не збідніє, але це була б дуже велика втрата і для нас всіх ганьба, якби наша Свобода перестала виходити через наше занедбання.

Дмитро Чорній, Дітройт, Міш. — Посилаю три доляри на пресовий фонд Свободи і дай Боже, щоб усі піддержали нашу Свободу, бо то наша рідна, добра газета.

щоби витворити в світі фікцію що українська справа вже полагоджена. Що більше, Сталін та його Політбюро постановили використати фіктивну Україну для розбивання єдности в світі та як знаряддя російської імперіялістичної політики, що мала промостити поширення впливів Москви під плащиком комунізму. Найзручнішим виконавцем таких плянів Кремля став довголітній агент Комінтерну Дмитро Мануїльський.

Де, коли в українського народу було тільки облуди, де найде хто серед українців тільки нетолерантности та ідеалізування насилля над людиною. Де, коли правдивий українець був таким завзятим ворогом свободи людини, свободи слова та преси, яким являється мнимий представник України. Ніколи український нарід не мав бажань панувати над другими. Ніколи український нарід не ставав би гончим псом для скитальця, навіть коли б він політично різнився від нього. Толеранція, це прикмета українського народу від прастарих часів. Фанатизм та ненависть чужі українській вдачі.

∴

В світі нині стоять проти себе дві України. Одна Україна свободолюбна та терпляча. Вона на рідних землях зводить свій останній бій за повне своє національне визволення. Друга, це Україна фіктивна, Україна азійсько-могольської брехні та насилля над людиною. Крайня пора, щоби розвіяти цей міжнародний блахман, що зветься Советською Українською Республикою та ввести в міжнародну сімю народів правдиву, демократичну Україну, Україну свободи та пошанування гідности людини, Україну як члена духової збірноти народів західної цивілізації.

КАМПАНІЯ
— на —
ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВОБОДИ"

Усі датки, надсилані на пресовий фонд „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням у цій рубриці.

Відділ:	Датки:
203 Михайло Прибила	$ 2.00
204 Nicholas Bily	3.00
204 Михайло, Анна і Стефан Банусович	3.00
204 Дмитро Якимів	2.00
204 Michael Koit	2.00
204 Григорій Яворський	2.00
204 Мирон Леськів	2.00
206 Антін Ґурняк	2.00
206 Олекса Колісник	2.00
206 Andrew Korolishyn	2.00
206 Мойсей Коперню	2.00
207 Микола Рева	3.00
210 Hnat Romaniw	2.00
213 Іван Кушнір	2.00
217 Яким Дмитрів	5.00
217 Михаїл Рудий	3.00
217 Григорій Булавинець	2.00
219 Nicholas Bodnar	2.00
219 Wasyl Doroshenko	2.00
220 Василь Демко	2.00
221 Михайло Баран	2.00
221 Іван Паславський	2.00
221 Михайло Гутьман	2.00
221 Петро Лучків	2.00
223 Іван Чолій	3.00
236 Іван Цибульський	2.00
238 Theodore Charchut	3.00
238 Данило Селінський	2.00
239 Теодор Кирвавич	3.00
239 Степан Мілян	2.00
241 Michael Czerwinski	2.00
245 Петро Роґоза	2.00
247 Peter Hrynyshyn	2.00
253 Damian Charko	5.00
253 Петро Пилипів	3.00
253 Theodore Kolesnyk	2.00
258 Василь Головецький	2.00
259 Іван Побуцький	2.00
259 George Mitio	2.00
259 Василь Ґула	2.00
259 Іван Ханас	2.00
259 Андрій Малюта	1.00
259 Іван Козак	1.00
259 Никола Москалик	1.00
259 Іван Костевич	1.00
259 Вол. Пилипяк	1.00
259 Тедій Саламан	1.00
263 Lukas Roik	2.00
265 Іван Мацюзак	2.00
265 Олекса Самець	2.00
265 Іван Гузела	2.00
265 Йосиф Коцюбка	2.00
265 Стефан Мартинюк	2.00
271 Петро Гречаник	2.00
274 Steve Cycyk	2.00
275 Володимир Юрків	2.00
277 Михаїл Курдина	5.00
277 Павло Курко	5.00
277 Theodore Tkaczyk	2.00
281 Андрій Рейтар	5.00
281 Іван Довгань	2.00
283 Дмитро Савран	3.00
283 Михайло Брус	2.00
238 Nicholas Bobelak	1.00
289 Никола Головка	2.00
291 John Ulan	2.00
292 Василь Єднак	10.00
292 Іван Дячун	10.00
292 Григорій Маланяк	5.00
292 Василь Василишин	5.00

Відділ:	Датки:
292 Іван Камінецький	5.00
292 Іван Форись	5.00
292 Петро Кізел	5.00
292 Романів Пилип	3.00
292 Андрій Маланяк	3.00
292 Петро Дунаєвський	3.00
292 Ілько Андрусевич	3.00
292 Н. Н.	2.00
292 Катерина Качмар	2.00
292 Яким Череба	2.00
292 Олекса Черевешко	2.00
292 Василь Філь	2.00
292 Боднар Іван Сидоряк	2.00
292 Стефан Дулька	2.00
292 Юрій Новак	2.00
292 Павло Золочівський	2.00
292 Антін Ониськів	2.00
292 Стефан Левкут	2.00
292 Андрій Святко	2.00
292 Семен Чистух	2.00
292 Дмтро Дубрівний	2.00
292 Василь Лишак	2.00
292 Іван Дзядик	2.00
292 Куляга Олекса	1.00
292 Любінська Анна	1.00
292 Мех Анастазія	1.00
292 Теодор Назарчук	1.00
292 Барт. Шкільник	1.00
292 Никола Лавринець	1.00
295 Константин Зепко	5.00
295 Олекса Зепко	5.00
295 Семен Антонюк	5.00
295 Василь Пулк	5.00
295 Іван Зепко	5.00
295 Стефан Дудімка	2.00
295 Михайло Ґеряк	2.00
295 Микола Куриляк	2.00
295 Яків Іваніцький	2.00
295 Стефан Яворський	2.00
295 Дмитро Мискало	2.00
295 Стефан Матвіїв	2.00
295 Михайло Судомір	2.00
295 Стефан Дрекслер	2.00
296 Theodore Kowaluk	3.00
299 George Baran	2.00
300 Joseph Kutchman	2.00
300 Mike Tresnicky	2.00
300 Павло Мащак	2.00
300 Никола Шебінський	2.00
300 Теодор Кавчак	2.00
300 Василь Олексюк	2.00
300 Дмитро Бережанський	2.00
304 Іван Швець	2.00
305 John Kurivchack	2.00
312 Wm. Chmil	2.00
316 Павло Архетко	2.00
316 [illegible]	2.00
317 Гаврило Моздір	2.00
323 Микита Крикливий	2.00
323 Василь Тиляк	2.00
324 Василь Олійник	3.00
325 В. Палащук	3.00
325 П. Малицький	3.00
325 Ів. Лебедь	2.00
325 М. Поврозник	2.00
325 П. Пелех	2.00
325 Петро Когут	2.00
325 Р. Шевчук	2.00
325 Дмитро Скіцко	2.00
325 Володимир Курило	2.00

Відділ:	Датки:
326 Микола Колодій	2.00
330 Дмитро Тимків	2.00
331 Антін Романюк	2.00
338 Михаїл Салак	2.00
344 Григорій Ґеба	2.00
344 Теодор Присташ	2.00
347 Йосиф і Катерина Панас	5.00
351 Михайло Гупайло	2.00
357 Андрій Возний	2.00
Михайло Кий	10.00
361 Николай Гулей	5.00
361 Петро Свистун	5.00
361 Володимир Навроцький	5.00
361 Andrew Yaworsky	5.00
361 Григорій Гармаш	3.00
361 Th. Dolishny	3.00
361 Roman Zacharczuk	2.00
361 Peter Bych	2.00
361 Павло Моторний	2.00
361 Н. Н.	2.00
367 Іван Флічук	2.00
367 Balacki Dimitir	2.00
369 Михайло Марців	2.00
371 Іван Паньків	3.00
372 Йосиф Ярема	3.00
374 Микола Білюк	2.00
375 Дмитро Настасяк	2.00
375 Frank Stawarski	2.00
379 Василь Пилипів	3.00
381 Михайло Маркевич	5.00
381 Михайло Лукашкевич	3.00
381 Стефан Коник	2.00
381 Теодор Хариш	2.00
381 Михайло Ґузи	2.00
381 Дмитро Іванушка	2.00
383 Теодор Голубенний	2.00
387 Василь Гірчиця	3.00
388 Гр. Лебіщак	2.00
389 Михайло Кривий	3.00
406 John Duchnik	1.00
421 John Nakony	2.00
421 Theodore Mychnjw	2.00
434 Прокоп Бусель	2.00
445 Осип Косюхнич	3.00
455 А. Филипчук	1.40
458 Л. Демчишин	2.00
466 George Kuzma	2.00
473 Iwan Rozwadowsky	4.00
473 Стефан Ґалай	2.00
476 Ілько Зазуляк	2.00
477 Ілько Лисогір	2.00

Адміністрація „Свободи".

ДИВНІ НОВИНИ

На продаж: воєнний корабель!

В газетах появилося таке оголошення: На продаж — Один воєнний корабель (BB-37), бувший дреднавт Оклагома. Його вага 24,300 тон. Приміщений на якорі у Вест Лак в Перл Гарборі. Зголошення приймає до 28. листопаду Адміністрація Матеріялів Флоти у Бруклині, Н. Й.

Не можна ховати пса з паном!

Індіянополис, 30. жовтня. — Із цвинтаря Кармел винесли тіло пса, похороненого останнього січня побіч тіла його пана. В цей спосіб покінчилася распря, яка тривала 10 місяців над цим, чи можна хоронити пса разом із власником. Дозвіл на усунення песього трупа дав окружний суд, а в рішенні сказано, щоб управа цвинтаря в будучності не дозволяла ховати звірину на цвинтарі.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ШІКАГО, ІЛЛ.

$621.35 на скитальців.

Заходом Ліги Американців Українського Походження, Запомогового Комітету в Шікаго, відбулося в неділю, 22-го вересня, віче і гостина для українських скитальців, котрі недавно прибули до нашого міста з різних таборів у Німеччині.

Віче відбулося в Союзовій салі при співучасти яких пять сот місцевих і поза-місцевих українців. Головними бесідниками були таки самі скитальці. Вони дуже основно переповіли слухачам про життя-буття українського народу вчасі другої світової війни.

Присутні слухали шанованих промовців з великим зацікавленням. Зі слізми в очах прислухувались оповіданням про терпіння українського народу під дикими окупантами рідної землі. Бесідники заявили, що як большевики так і націсти однаково мучили і катували невинний український народ. Націсти, як дикуни, стріляли у невинних людей спереду, а большевики, як хижі звірюки, нападали ззаду. Як один так і другий ворог вживав своїх хижацьких триків, щоб якнайскорше знищити українську національну культуру та український народ взагалі.

Підчас деревни, на заклик адв. Романа І. Смука, предсідника віча, присутні зложили на скитальців 521 долярів. По вічу шановні бесідники-скитальці і гості взяли участь у принятті, яке приготовив Жіночий відділ Ліги. Чистий дохід з приняття в сумі $18.67, комітет призначив на працю Українського Конгресового Комітету.

Жертводавці зложили такі суми:

Комітет односельчан „Горохівці, Зах. Україна", п. Н. Васевич, п-і Чізман, п. В. Мацилейко і п-ні В. Великий $110. Пан Васевич, при дорученню грошей сказав, що гроші були зібрані на читальню в Горохівцях, але тому, що сьогодня неможливо створити національної читальні в їх рідному селі, Комітет рішив дати зібрані гроші на скитальців.

Зложили по $15: д-р О. Тарнавський, адв. Б. Пелехович; по $11: адв. Р. Смук, Д. Стравняк, обоє Качан з Джолієт; по $10: С., М. і О. Брудний, І. Карпа, І. Гайович, П. Кульпак, Ф. Чизбій, П. Горичка, М. Васевич, В. Калинчук, М. Леськів, Г. Явний, А. Стронська, В. Мацилейко і У. А. Клюб з Генсон Парку (Камінський, предс.; С. Семенюк, секр.); К. Падяк $7; Д. Гізовський; по $5: І. Пинило, А. Фіца, С. Іванюк, А. Бубен, Т. Намчук, Г. Сенів, В. Засадний, К. Гавлічинський, Ю. Тимчук, В. Саган, О. Горох, М. Сипко, А. Миленький, Д. Гой, М. Дворніцький, Д. Кривий, С. Мурин, І. Чижо, Р. Паплавський, Ю. Куць, Н. Ґудз, П. Каня, Н. Васильовський; по $4: Т. Слабий, С. Паньків; по $3: І. Мариняк, П. Гринчишин, П. Мельник, А. Манек, А. Мельник, А. Медзяк, М. Мотлюк, А. Панчук, М. Войтків, Е. Чорнобиль; по $2: І. Кравс, В. Сидорик, А. Кухарський, А. Шмигельський, М. Рурка, К. Каня, Т. Максимець, Ф. Бараболяк, Т. Шпікула, Г. Матвіїв, Н. Кордик, С. Тимиць, Н. Батюк, К. Андрієвська, К. Вельчі, О. Забитко, М. Матичак, Г. Дзявро-

Крім згаданої суми Комітет ще отримав для скитальців чека на суму $100.35, від д. Тараса Шпікули, секр. від. 221 У. Н. Союзу, від членів Бр. св. Стефана згаданого відділу. Збіркою занялися: д. Михайло Микитин, зібрав $67, і д. Дмитро Максимюк, касієр згад. відділу, зібрав $33.35. Згадану суму зложили: по $5: М. Беряк, Т. Шпікула, А. Марцінковський; М. Водзянський $3.75; по $3: М. Микитин, д-р В. Явор; по $2: П. Юхневич, М. Кухар, Я. Дзіваковський, Р. Кілер, Д. Гутьман, О. Капустиник, М. Червінський, М. Моранець, А. Рибак, М. Попіль, М. Дворянин, Р. Дворянин, П. Гутьман, Е. Мулбаєр, М. Гутьман; по $1.50: В. Дубик, Д. Паславський; Т. Кривовяз $1.25; по $1: І. Боднар, К. Смолинський, И. Федун, І. Гутьман, І. Кілер, Д. Кривий, М. Леськів, Т. Мізин, П. Мікенко, М. Рурка, М. Цебрій, Д. Водзянський, Ю. Маколондра, Т. Гук, А. Медзяк, І. Косович, П. Лучків, О. Забитко, П. Процюк, Т. Тимчук, О. Глуз, А. Гасюк, І. Хресовецький, О. Сава, П. Хомин, І. Кулиник, С. Олійник, П. Гаврищків, М. Ка-

ПРОТИ ЧУЖИХ ВИСЬК НА ЧУЖИХ ЗЕМЛЯХ.—Представник Єгипту, Могамед Гусейн Гейкал Паша, промовляв в Асамблеї Обєднаних Держав в Ню Йорку в справі військ, держаних в чужих, не-ворожих землях. Він заявився за те, щоб Асамблея приняла в принципі засаду, що не вільно держати якійсь державі свого війська в чужій країні, якщо вона не дає на це своєї згоди.

нюк, Я. Ґерусь, Ю. Кобелюх, М. Дубас, С. Туцький, В. Бирянський. Дрібними $7.35.

Разом зібрано $100.35.

Чеки на загальну суму $621.35 комітет вислав до Злученого Українського Допомогового Комітету в Філадельфії.

Щире спасибі всім жертводавцям і тим добрим українцям, що занялися збіркою. Комітет щиро дякує промовцям-скитальцям, як п-ву Дзизанам, п-ні Івантишин, п. Буксареви і п. Івасев за їх так всесторонні та хвилюючі інформації. Комітет також щиро дякує тим паням з Жіночого відділу Ліги, котрі занялися вечерою та приняттям.

Адв. Роман І. Смук, предс.; Тарас Шпікула і К. Гульчій, секретарі.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА: ЛИСТІ ДО:

3366. Гончарський Володимира і Мирослава від Зарицька Іванни.

Тракало Івана, Дмитра і Степана від Тракало Василя.

3367. Варфоломейович (Мазорюк) Степана, Танаса і Федора, Мазорук Анрея з с. Басилівка від Форманюк Володимира.

3368. Малинич Марії, Цопко Михайла і Юрія з с. Анталівці, Ужгород, від Малинич Івана.

3369. До кревних і знайомих з с. Вербова, Бережани, від Лужецький Івана.

3370. Коліщак Павла від Коліщак Данила.

3371. Білецький Митрофана, Луценко Сидора, Ємець Василя з с. Котелова, Велика Україна, від Кривуша Івана.

3372. Яницький Михайла з Долини від Яницький Володимира.

3373. Садовський Павла від Чубок (Садовська) Стефанії.

3374. Зіньків Олекси, Хомин Андрія з с. Вільки Маз., Рава Руська, від Демків Олександра (адреса змінена).

3375. Сисак, Дзядик Миколи з Криниці, Піхович Розалії з с. Волиці, Сянік, від Москва Мирона.

3376. Демчук Тессі, Панасюк Степана від Панасюк Володимира.

3377. Набожна (Мудра) Анни з с. Заставе, Тернопіль, Мудри Марії і Василя від Мудрий Йосифа і Ольги.

3378. Сорока Івана, Лапкош Степана і Володимира від Сорока Михайла з с. Голучкова, Сянік.

3379. Бойдуй Доміцелі (Савчук) з с. Залуква, Галич, від Бойдуй Петра.

3380. Островська Ольги, Фещук Йосифа від Островський Олега.

3381. Кобилянський Антона з с. Винники, Дрогобич, Миськова Івана з с. Сілець, Самбір, Біленський Петра, Маківський Михайла від Кобилянський В.

3383. Чорномаз Семена і Володимира, Плакса Марії від Литвин Павла з с. Шляхтинці, Тернопіль.

3384. Приймак Петра з села Петликівці, Бучач, від Даньків Андрія.

3385. Федечко Таньки з с. Бишки, Бережани, від Федечко Івана.

3386. Іванців Дмитра з села Підгородя від Холява Володимира.

3387. Жовтоногий Евстахія з Черткова від Пасічник Ореста.

3388. Золинський Михайла з с. Вишинка, Мостиська, від Голубко Йосифа.

3389. Бернес Насті і Марії з с. Лішня, Дрогобич, від Балаховецький Василя.

3391. Боднарський Василя від Боднарський Теодора з с. Торчиновичі, Самбір.

3392. Хомич Меланії з с. Деляса, Дрогобич, від Карпишин Степана.

3393. Куліщак Михайла з с. Либохора, Турка, від Орішко Данила, Єрега Василя.

3394. Воробець Дмитра з с. Залужне, Рогатин, від Воробець Василя.

Біловус Юрка і Івана з села Залужне, Рогатин, від Біловус Андрія і Василя.

3395. Бурак Дмитра з села Мшани, Коросно, від Галадій Григорія.

3396. Музика Теодора або Василя від Лукаш Михайла.

Звязірський Василя від Олексишак Степана.

Паращак Андрія і Василя з с. Радожиці, Санік, від Паращак Теодора.

3397. Палюха Миколи і Небесний з с. Березовиця Велика, Тернопіль, від Стешин Евгена.

3398. До рідних і знайомих з с. Кулачківці, Коломия, від Делебурак Степана.

3399. Крикливий Івана з с. Серники Середні, Рогатин, Гугій Насторка з с. Болшівці, Рогатин, від Небор Михайла.

3400. Цимбалістий Івана з с. Пукова, Рогатин, від Федун Ярослава.

3401. Лешко Анни (Біраковська) від Біраковський Богдана з с. Завадів, Стрий.

3402. Семеген Дмитра від Семеген Михайла з с. Куряни, Бережани.

3403. Кметь Марії з села Юськович, Золочів, Литвин Степана від Луцишин Мирона.

3404. Білки Миколи і Катерини з Угнова, Рикшинський Василя з Поморян, Золочів, Романчич Ганни від Соколишин-Антонів Софії.

3405. Ганкевич Евгена з с. Дернивки, Теребовля, Шишка Пилипа з Дернева, Камінка Струмилова, від Сивенький Юрія і Софії (Гринюк).

3406. а) Скула Бронислава від Боцюрко Ілярія і Скула Марселя.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конечно подавати групу і число.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Галя Гаврилюк, Виннипег, Канада. — Прийшло запізно. Та на ту саму тему, себто в справі вибору п-нни Марусі Бек на суддю, був щойно в „Свободі" голос Б. Зеленого з добрими аргументами. Були б радо помістили по англійськи ще й Ваш голос, якщо не був прийшов в пятницю пополудні, коли вже „Свобода" з „Юкрейнієн Віклі" була в друку.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 338, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. листопаду, в год. 2. пополудні, в Українській Гали, 313 Скунмекер Ев., ріг 2. вул. Просимо всіх членів прийти і заплатити свої місячні вкладки, а довгуючих просимо вирівнати свої залеглости. — За уряд: М. Коваль, предс.; М. Куць, секр.-кас.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє членів, що наші збори відбудуться в неділю, 10. листопаду, в год. 1. пополудні, в У. А. О., 2965 Карпендер ул. — П. Андрущків, секр.

ТАМОСТОН, КОНН. — Тов. Укр. Січ, від. 421, повідомляє, що збори відбудуться 9. листопаду. Просимо всіх членів і членищь приходити на збори в означений час на 8. годину ввечір до Укр. Галі, 91 Проспект ул., і приносити вкладки до У. Н. Союзу. — За уряд: А. Береза, предс.; М. Шипінка, кас.; И. Шеремета, секр.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, відбудуться 10. листопаду, в годині 2. пополудні в домі Лісного. — І. Шегера, предс.; Л. Мартинчук, кас.; Н. Лісний, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. ім. Івана Франка, від. 334, відбудуться 10. листопаду, в годині 1., в У. Н. Домі. Просимо членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів, просимо вирівнат свій довг. — За уряд: Н. Задерецький, предс.; С. Морозович, секр.-кас.; І. Жук, рек .секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Тов. Дністер, від. 361, відбудуться в суботу, 9. листопаду, в год. 8. ввечір, в церковній галі при 7-мій вул. На деннім порядку будуть дуже важні справи до вирішення, отже просимо всіх членів прийти на ці збори. Це останні збори перед бизнесовими. — За уряд: М. Малетич, П. Кучма, фін. секр.; І. Галичин, кас.; В. Павлів, рік. секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія Великого, від. 161, відбудуться в суботу, 9. листопаду, в годині 7. ввечір, у власній домівці. Конечність вимагає, щоб всі місцеві і позамісцеві члени прийшли на ці збори, бо маємо важні справи до вирішення і просимо вирівнати місячні вкладки. — Уряд.

ПОШУКУЮТЬ

Анастазія Заведюк і **Володимир Москвяюк** пошукують брата і вуйка **ГИЛЬКА ЗАВЕДЮК**, котрий мав або ще має свою фабрику в місті Ню Йорку; походить з села Богданівка, пов. Скалат, Галичина. Прошу зголоситись до:

DMYTRO TOMKIW
22 St. Mark's Pl., New York 3, N. Y.

МАРІЯ ДАНИЛІВ пошукує **СЕМЕОНА ПОДЛУЖЕВИЧ**, має лист від його сина з краю. Нехай напише або зголоситься на адресу: 217-20

MARIA DANYLIW
123 Baltimore St., Hartford, Conn.

ПОШУКУЮ ВІКТОРА І ЮЛІЯНА КУЛІКОВСЬКОГО,

або їх дітей, зі села Варваринець, повіт Теребовля, котрі живуть у Шікаго або околиці. Я маю відомість від **Яніни Понятишин**, дочки Омеляна Куліковського, котра є в Баварії. Прошу зголошуватись до:

MARY KULIKOWSKA-CHOLODNIUK
721 Burrows St., Winnipeg, Man., Canada

КАТЕРИНА ЗВІР або НАСЛАНЧИХА
— пошукує —
КАТЕРИНИ КЛАЧКО, КУЛИКА І ЛЕПКА,

що приїхали перед першою війною з Німеччини з місцевости Гемелінген коло Бремена до Ютика, Н. Й. Прошу Вас, краяни, відізвіться до мене:

W. B.
P. O. Box 1221, Woonsocket, R. I.

Пошукую **СТЕЦЬКО ЮЛІЮ** з роду **КУРИЛІВ**, що походить з села Дорогів, пов. Станиславів. Лист є у мене від Марії Кашуба, що находиться в Німеччині в таборах. Прошу зголоситись по лист на мою адресу:

M. MALISHEWSKY
26 Berkeley Pl., Brooklyn, N. Y.

ЖАК ІВАН шукає в дуже важній справі **МИКИТИ КАВУХА**, зо села Ясинова, пов. Броди, який виїхав до Америки ще перед першою світовою війною. Хто про него знав, або він самий, або хтонебудь зі села Ясинева, хай пише до:

IVAN JACK,
263 Balliol St., Toronto, Ont. Canada.

ТАРЗАН, ч. 1477. Бурхливі води.

RETURNING HOME FROM A HUNTING TRIP THROUGH HIS BELOVED JUNGLE TARZAN NOTICED THE TREE-TOPS BEGINNING TO SWAY ABOVE HIM.

BY THE TIME HE GOT TO THE RIVER A HURRICANE WAS REACHING ITS FULL FURY.

REALIZING THE PEAK OF THE STORM WAS NEAR TARZAN LASHED HIMSELF TO A TREE.

SUDDENLY A FLYING LIMB STRUCK THE JUNGLE LORD—HIS HEAD SAGGED FORWARD IN UNCONSCIOUSNESS.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

У повороті з полювання у своїх улюблених джунглах Тарзан завважав, як верхи дерев почали згинатися над ним.

Заки він добився до ріки, буревій досягав вершка своєї бішености.

Знаючи, що приходить вершок гурагану, Тарзан привязав себе до дерева.

Несподівано перелітаюча зломана галузь вдарила його по голові й убезвладнила.